

In deze update

Neemt u deel aan de Beschikbare Premieregeling en/of aan de regeling Individueel Pensioensparen? Dan wordt de premie voor u belegd via de Life Cycle of via Vrij Beleggen. U belegt – afhankelijk van uw keuze – in aandelen, obligaties en/of in de geldmarkt. Hoeveel pensioen u hiermee opbouwt hangt af van het rendement dat u op uw beleggingen heeft behaald en van de inkoopfactoren die het pensioenfonds jaarlijks vaststelt. Het beleggingsrendement en de inkoopfactoren hangen samen met de economische ontwikkelingen in de wereld.

In dit overzicht leest u welke economische ontwikkelingen er in het afgelopen kwartaal geweest zijn en wat de rendementen waren. Zo krijgt u inzicht in hoe uw beleggingen het hebben gedaan.

Economie

In het tweede kwartaal ontwikkelden de financiële markten zich wederom gunstig. Het sentiment werd bepaald door een sterk economisch herstel in de meeste landen als gevolg van de uitrol van nationale vaccinatieprogramma's tegen COVID-19. In de loop van het kwartaal konden daarom veel coronamaatregelen worden versoepeld, hetgeen een duidelijk effect had op het producenten- en consumentenvertrouwen alsmede op de consumptie en investeringen. Er was ook sprake van een sterke banengroei. De conjunctuur in de Verenigde Staten (VS) werd gestimuleerd door de aankondiging van omvangrijke steunpakketten, o.a. voor COVID-herstel en infrastructuur. In Europa verleenden overheden ook nog steeds op grote schaal COVID-steun aan het bedrijfsleven. Deze factoren leidden echter wel tot stijgende zorgen over inflatie, die gevoed werden door de actuele inflatie cijfers. De stijging van de olieprijs (met 25% tot \$73,50) en prijsstijgingen van basismetalen en landbouwproducten, zoals soja en koffie, droegen bij aan inflatieangst. Daarnaast kampte de industrie met een tekort aan halfgeleiders, hetgeen o.a. leidde tot vertragingen bij de productie van auto's en computers. De obligatiemarkten leken de inflatieangst aan het einde van het eerste kwartaal al te hebben verwerkt: de ingeprijsde inflatieverwachting steeg in het tweede kwartaal niet verder maar staat wel op het hoogste punt in drie jaar. De rente op 10-jaars staatsobligaties in Duitsland steeg licht naar -0,21%, terwijl deze in de VS daalde van 1,74% naar 1,47%. De risicopremies op Investment Grade

obligaties, High Yield obligaties en obligaties uit opkomende landen daalden licht. De Amerikaanse dollar daalde van \$1,17 per euro naar \$1,19 per eind juni. De goudprijs herstelde van een daling in het eerste kwartaal en steeg van \$1.707 tot \$1770.

Aandelen

De wereldwijde index steeg, in euro's gemeten, met bijna 6,8%. De wereld SRI index rendeerde 7,1%. In de VS werd het hoogste rendement genoteerd (7,8%). De Europese aandelenindex boekte een winst van 6,5%, terwijl het rendement op de Japanse markt -1,2% bedroeg, veroorzaakt door een ongeveer even grote daling van de Japanse yen. De aandelenmarkt in het Verenigd Koninkrijk bleef wederom achter met een stijging van 5%. Groeiaandelen rendeerden dit kwartaal beter dan de zogenaamde "value"-aandelen, maar hebben de achterstand sinds 1 januari nog niet volledig goedge maakt. De best presterende sector was wederom energie, maar ook het rendement van de sectoren informatietechnologie en gezondheid deden het relatief goed na een relatief zwak eerste kwartaal. De sector nutsbedrijven daalde licht. De sectoren industrie en consumentengoederen bleven eveneens achter bij het gemiddelde.

De index voor opkomende markten steeg met 4,1% in het tweede kwartaal. In Latijns-Amerika was het beeld divers: de regio-index steeg met 14% vooral gedreven door de Braziliaanse markt die met 21% steeg en door Mexico (+8,2%). Aan de andere kant daalde de index van Chili met 15%, na een stijging van 21% in het eerste kwartaal. In Azië steeg de index met 2,8%. Hierbij bleef de Chinese markt iets achter met een toename van 1,4%, terwijl de beurs in India het herstel voortzette met een toename van 6%. In het EMEA-gebied boekten alle Oost-Europese landen hoge rendementen van 13-18%. De Turkse index daalde licht verder.

Obligaties

Rentes op staatsobligaties continueerden de oplopende trend, met uiteindelijk een kleine stijging gedurende het kwartaal. Dit kwam vooral door aanhoudend optimisme over een economisch herstel, zorgen over een stijgende inflatie en het mogelijk afschalen van de verschillende stimuleringsmaatregelen. Hoewel de ECB vooralsnog terughoudend lijkt hierin. Het bredere sentiment op financiële markten was

positief waarin meer risicovolle categorieën relatief goed reundeerden, maar waarbij 'safe havens' zoals Europese staatsobligaties opnieuw achterbleven. De rente op 10-jaars staatsobligaties uit Duitsland steeg met 8 basispunten naar een niveau van -0,21%. De andere eurolanden lieten een vergelijkbare stijging zien. De 10-jaars rente op staatsobligaties van Nederland steeg met 6 basispunten naar een niveau van -0,10%. Yields van 30-jaars staatsobligaties maakten een vergelijkbare beweging. De yield voor 30-jaars staatsobligaties van Duitsland en Nederland bedroeg respectievelijk 0,29% en 0,36% per eind van het tweede kwartaal. Tijdens het kwartaal liep het renteverskil tussen 10-jaars Duitse staatsobligaties en swaps terug. Op het 10-jaars punt lag de Duitse rente aan het eind van het kwartaal circa 31 basispunten onder swaps. Op het 30-jaars punt lag de Duitse rente circa 19 basispunten onder swaps, een paar basispunten minder dan in voorgaande kwartalen. De 10-jaars rente in de VS daalde, van 1,7% per eind maart naar 1,5% per eind juni.

Het rendement op staatsobligaties van opkomende markten was dit kwartaal positief. De yield daalde van 5,3% naar 4,9%. De risicopremie van obligaties van opkomende markten daalde met 10 basispunten naar 3,4%. De daling van de yield werd dus voornamelijk veroorzaakt door de daling van de rente op Amerikaanse staatsobligaties.

Het extra rendement van opkomende landen was dus positief ten opzichte van risicovrije staatsobligaties. Dit werd vooral veroorzaakt door opkomende landen met een high yield rating die aanzienlijk beter presteerden dan de landen met een investment grade rating.

Positieve uitschieters waren Ecuador, Angola, Sri Lanka en Zuid-Afrika. Obligaties van deze landen stegen sterk in waarde. Aan de negatieve kant vielen vooral obligaties van El Salvador, Polen en Columbia op.

Geldmarkt

Geldmarktfondsen hanteren nog altijd een verhoogde allocatie naar dagelijks opvraagbare deposito's. Dit vanwege de aanhoudende onzekerheden in de financiële markten en de primaire focus om te kunnen voorzien in liquiditeit. Ook speelt mee dat posities met langere looptijden op dit moment maar een beperkt hoger rendement bieden.

Wilt u meer informatie over de Life Cycle en Vrij Beleggen (o.a. de kosten), klik dan op ['Uw beleggingen'](#) op de website.

Uw rendementen

Voor uw beleggingen in de Life Cycles of in Vrij Beleggen, wordt gespreid belegd in verschillende aandelen, obligaties en de geldmarkt. Meer informatie hierover vindt u op de website bij ['Mijn beleggingen'](#) binnen de 'Mijn KPN Pensioen' omgeving

Aandelen

De aandelenbeleggingen worden gespreid via verschillende beleggingsfondsen:

- **Aandelen, wereldwijd gespreid is belegd via twee fondsen in bedrijven wereldwijd.**
 - Aandelen wereldwijd waarbij de benchmarkwaarde van de beleggingen in de Amerikaanse dollar, het Britse pond en de Japanse yen dagelijks wordt afgedekt naar de euro. Het fonds behaalde in het dit kwartaal een rendement van 7,7% (2021 t/m het tweede kwartaal 14,0%).
 - Aandelen wereldwijd waarbij het valutarisico niet wordt afgedekt. Het fonds behaalde in dit kwartaal een rendement van 7,1% (2021 t/m het tweede kwartaal 16,4%).
- **In Europa wordt 'best in class' belegd. Dit houdt in dat sociale en milieuaspecten meegenomen worden in de beleggingskeuzes. Dit vindt plaats via twee fondsen.**
 - Aandelen Europa waarbij de benchmarkwaarde van de beleggingen van de belegging in Britse ponden wordt afgedekt naar de euro. Het fonds behaalde in dit kwartaal een rendement van 8,2% (2021 t/m tweede kwartaal 14,4%).
 - Aandelen Europa waarbij het valutarisico niet wordt afgedekt. Het fonds behaalde in dit kwartaal een rendement van 8,2% (2021 t/m tweede kwartaal 15,4%).

- **Aandelen opkomende landen**
Dit fonds belegt in bedrijven uit opkomende landen (zoals China en Brazilië). Het fonds behaalde dit kwartaal een rendement van 2,2% (2021 t/m tweede kwartaal 9,8%).
- **Aandelen Wereldwijd 'best in class' (Vrij Beleggen Depot F). Dit vindt plaats via twee fondsen**
 - De variant waarbij de benchmarkwaarde van de beleggingen in de Amerikaanse dollar, het Britse pond en de Japanse yen wordt afgedekt behaalde in dit kwartaal een rendement van 7,1% (2021 t/m tweede kwartaal 13,1%).
 - De variant waarbij het valutarisico niet wordt afgedekt, behaalde in dit kwartaal een rendement van 6,7% (2021 t/m tweede kwartaal 15,4%).
- **Long term investments**
Dit is een fonds met een lange beleggingshorizon en een focus op kwaliteitsondernemingen. Het fonds behaalde dit kwartaal een rendement van 6,2% (2021 t/m tweede kwartaal 14,8%).
- **Small Caps**
Het fonds is een actief beheerd wereldwijd aandelenfonds dat belegt in ontwikkelde en opkomende small-caps. Het fonds behaalde dit kwartaal een rendement van 3,2% (2021 t/m tweede kwartaal 17,0%).

Vastgoed

- **Beursgenoteerd vastgoed. Dit vindt plaats via twee fondsen**
 - Het fonds belegt wereldwijd in beursgenoteerd vastgoed. De variant waarbij de benchmarkwaarde van de beleggingen in de Amerikaanse dollar, het Britse pond en de Japanse yen wordt afgedekt behaalde in dit kwartaal een rendement van 8,7% (2021 t/m tweede kwartaal 14,7%).
 - De variant waarbij het valutarisico niet wordt afgedekt, behaalde in dit kwartaal een rendement van 8,4% (2021 t/m tweede kwartaal 16,3%).

Obligaties

Afhankelijk van het risicoprofiel van de Life Cycle is de samenstelling van de obligatieportefeuille afwijkend naarmate de datum van pensionering nadert. Meer informatie hierover vindt u op de website bij 'Uw beleggingen'.

- **Langlopende Staatsobligaties**
Dit fonds belegt in langlopende staatsobligaties uitgegeven door de meest kredietwaardige landen die meedoen aan de euro, zoals Nederland en Duitsland. Het fonds behaalde in dit kwartaal een rendement van -0,8% (2021 t/m tweede kwartaal -7,4%).
- **Bedrijfsobligaties**
Dit fonds belegt voornamelijk in Europese bedrijfsobligaties. Het fonds behaalde dit kwartaal een rendement van 0,3% (2021 t/m tweede kwartaal -0,4%).
- **High Yield obligaties**
Dit fonds belegt in bedrijfsobligaties met een lagere kredietwaardigheid. Het fonds behaalde dit kwartaal een rendement van 2,3% (2021 t/m tweede kwartaal 2,9%).
- **Obligaties opkomende markten**
Dit fonds belegt in obligaties van opkomende markten. Het fonds behaalde dit kwartaal een rendement van 4,2% (2021 t/m tweede kwartaal -0,6%).
- **Nederlandse hypotheke**
Dit fonds belegt in nieuw uit te geven Nederlandse hypotheke. Het fonds behaalde in dit kwartaal van 2021 een rendement van 0,0% (2021 t/m tweede kwartaal 1,1%).

Geldmarkt

Het geldmarktgedeelte belegt in Nederlandse spaarfondsen of op spaarrekeningen. Het rendement in dit kwartaal was 0,3% (2021 t/m tweede kwartaal 0,6%).

Life Cycle opbouwfase gericht op stabiele uitkering						
Beleggingsmix in %					Rendement in %	
Life Cycle	Aandelen	Vastgoed	Obligaties	Geldmarkt	Tweede kwartaal 2021	In 2021
1	81,0	9,0	9,0	1,0	6,0	13,2
2	72,0	8,0	18,0	2,0	5,5	11,8
3	63,0	7,0	21,0	9,0	4,9	10,4
4	54,0	6,0	24,0	16,0	4,4	8,9
5	45,0	5,0	30,5	19,5	3,8	7,5
6	36,0	4,0	40,5	19,5	3,1	5,2
7	27,0	3,0	50,5	19,5	2,4	3,0
8	18,0	2,0	69,0	11,0	1,3	-0,3
9	9,0	1,0	88,5	1,5	0,2	-3,8
10	4,5	0,5	93,5	1,5	-0,1	-4,8

Life Cycle opbouwfase gericht op variabele uitkering						
Beleggingsmix in %					Rendement in %	
Life Cycle	Aandelen	Vastgoed	Obligaties	Geldmarkt	Tweede kwartaal 2021	In 2021
6	42,3	4,7	32,0	21,0	3,7	7,0
7	38,7	4,3	37,5	19,5	3,3	5,9
8	34,2	3,8	46,0	16,0	2,8	4,5
9	30,6	3,4	54,5	11,5	2,4	3,1
10	27,0	3,0	67,0	3,0	2,0	1,5

Life Cycle uitkeringsfase gericht op variabele uitkering						
Beleggingsmix in %					Rendement in %	
Life Cycle	Aandelen	Vastgoed	Obligaties	Geldmarkt	Tweede kwartaal 2021	In 2021
N1	22,5	2,5	72,5	2,5	1,6	0,3

Beleggingsdepots						
Beleggingsmix in %					Rendement in %	
Depot	Aandelen	Vastgoed	Obligaties	Geldmarkt	Tweede kwartaal 2021	In 2021
A	90,0	10,0	0,0	0,0	6,6	14,7
B	67,5	7,5	19,5	5,5	5,2	11,1
C	45,0	5,0	25,5	24,5	3,8	7,5
D	22,5	2,5	63,5	11,5	1,8	0,8
E	0,0	0,0	94,5	5,5	-0,3	-5,4
F*	45,0	5,0	21,0	29,0	4,0	7,5
G	0,0	0,0	0,0	100,0	0,3	0,6

*45% wordt belegd in aandelen die voldoen aan 'best in class' criteria